

”IHMISIÄ, ILOA, ROHKEUTTA, VOITTAMISTA”

Teatteriprojektista hyvinvointia ja osallisuutta

Sari Suominen

Opinnäytetyö, kevät 2017

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Sosiaalialan koulutusohjelma

Sosionomi (AMK)

TIIVISTELMÄ

Suominen, Sari. ”Ihmisiä, iloa, rohkeutta, voittamista” Teatteriprojektista hyvinvointia ja osallisuutta. Sivuja 40, 8 liitettä. Diakonia-ammattikorkeakoulu Pori. Sosiaali-alan koulutusohjelma. Sosionomi (AMK).

Tämän toiminnallisen ja työelämälähtöisen opinnäytetyön tarkoituksena oli suunnitella ja toteuttaa teatteriesitys Rauman Seudun Työttömät ry:n Avenue-teatterille. Teatteriprojekti toteutettiin huhtikuun ja lokakuun välisenä aikana vuonna 2016. Teatteriryhmä muodostettiin kymmenestä yhdistyksen jäsenestä.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tarjota osallistujille mielekästä ja tavoitteellista teatteritoimintaa sekä käynnistää pitkään uinuvassa tilassa ollut työttömien harrastajateatteri. Tavoitteena oli ohjata osallistujia kokeilemaan uutta ja löytämään piilossa olevia voimavarojaan. Teatteritoiminnalla tavoiteltiin ilon ja virkistyneen tuottamista sekä osallisuuden ja hyvinvoinnin vahvistamista. Teoreettisessa viitekehyksessä tarkastellaan sosiokulttuurista innostamista sekä taiteen ja kulttuurin hyvinvointia ja osallisuutta lisäävää vaikutusta.

Projektia arvioitiin jatkuvasti yhdessä ryhmäläisten kanssa. Esitysten päättymisen jälkeen toteutettiin palautekysely, johon vastattiin aktiivisesti. Kyselyn perusteella voidaan todeta, että projektille asetetut tavoitteet täyttyivät. Ryhmä koettiin tärkeäksi osaksi elämää ja lukuisia uusia ystävyys-suhteita solmittiin projektin aikana. Osallisuuden ja rohkeuden koettiin lisääntyneen ja voimaantumista tapahtuneen teatterin avulla.

Avainsanat: osallisuus, hyvinvointi, sosiokulttuurinen innostaminen, teatteri

ABSTRACT

Suominen, Sari. "People, joy, courage, winning" Using theatre for promoting wellbeing and participation. 40p., 8 appendices. Language: Finnish. Spring 2017. Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in Social Services. Degree: Bachelor of Social Services.

The aim of this functional thesis stemmed from working life. The idea was to plan and execute a theatre project for the Rauman Seudun Työttömät ry Avenue -theatre to provide the participants meaningful and purposeful activities. Moreover, to direct participants to try something new and to find hidden strengths within themselves, to gain joy and recreation, as well as to strengthen participation and wellbeing. Furthermore, to re-start an amateur theatre that has long been in an inactive stage. The theatre project was implemented during April and October in 2016. The theatre group was formed of ten members of the association.

In the theoretical frame of reference was examined socio-cultural exhilaration, as well as the effects of arts and culture to increase wellbeing and participation. The project was evaluated together with the people in the group. Feedback was collected as a form of questionnaire. Responses of the questionnaire stated that the goals aimed at the project were fulfilled. The group was perceived as important part of life and numerous new friendships were made during the project. Moreover, the theatre project increased participation, courage and empowerment.

Key words: participation, wellbeing, socio-cultural innovation, theatre

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	6
2 YHTEISTYÖKUMPPANINA TYÖTTÖMÄT	8
3 HYVINVOINTIA TAITEESTA JA KULTTUURISTA!	10
3.1 Teatterin määritelmää lyhyesti.....	11
3.2 Huippukokemus	12
4 SOSIONOMI INNOSTAJANA LUOVUUDEN LÄHTEILLÄ.....	13
4.1 Sosiokulttuurinen innostaminen.....	13
4.2 Luovuuden lähteillä.....	14
5 MINNE TUULI KYLÄN KULJETTAÄ -PROJEKTI.....	15
5.1 Ideasta suunnitteluun.....	15
5.2 Suunnittelusta toteutukseen	16
5.3 Viestittelyä Messengerissä	18
5.4 Harjoitusleirillä luonnon helmassa	18
5.5 Viimeiset kaksi kuukautta ennen ensi-iltaa	19
5.6 Media mukana projektissa	20
5.7 Avenue-teatteri ylpeänä esittää	20
6 PROJEKTIN ARVIOINTI	21
6.1 Ryhmän palautetta.....	21
6.2 Yleisöpalautetta	23
6.3 Oma arvio	24
7 TULOKSIA JA POHDINTAA	26
LÄHTEET	30
LIITTEET	33
LIITE 1. Lehtijuttu Satakunnan viikko 21.9.16	33
LIITE 2. Esityksen juliste.....	34
LIITE 3. Leiriohjelma	35
LIITE 4. Lehtijuttu Raumlainen 28.9.16	36

LIITE 5. Palautekysely ryhmän jäsenille	37
LIITE 6. Kutsu PPPR-hankkeen päätöstilaisuuteen	38
LIITE 7. Lehtijuttu Länsi-Suomi 17.9.16.....	39
LIITE 8. Arvostelu Länsi-Suomi 27.9.16	40

1 JOHDANTO

Yksi tuli sieltä ja toinen tuli täältä, idästä, lännestä ja pohjan päältä. Yksi tuli hevosin ja välkkyvin valjain, toinen tuli kävellen ja kyynärpäin paljain. Eri oli matka ja eri oli määrä, kellä oli oikea, kellä oli väärä. Maantien varteen me yhdyimme yössä, siinä oli toiset jo tulenteon työssä. Kohta me istuimme veljien lailla ympäri valkean, huolia vailla.

Eino Leino

Tämä opinnäytetyö on työelämälähtöinen ja toiminnallinen. Sen aiheena on työttömien teatteriprojekti ”Minne tuuli kylän kuljettaa” vuonna 2016. Sain idean työstää teatteriin, osallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvää aihetta, kun minulle tarjottiin tehtävää Avenue-teatterin ohjaajana keväällä 2016. Lyhyen pohdinnan jälkeen päätin vastata työtarjoukseen myöntävästi. Olen kokenut teatterintekijä ja erilaisten harrastajateattereiden lisäksi olen työskennellyt myös ammattiteatterissa. Sosionomikoulutuksen aikana opiskelijatoverini ovat erilaisissa seminaareissa saaneet lukuisia kertoja seurata monologeja, aina kuhunkin aiheeseen liittyen. Suuri haaveeni on, että voisin tulevassa sosionomin työssäni toteuttaa tätä teatteri-ilmaisuun ja draamaan liittyvää intohimoani ja osaamistani. Oma uskoni teatterin voimaannuttavaan vaikutukseen syntyi jo lapsena ja haluan viedä ihmisiä matkalle tähän ihmeelliseen maailmaan.

Sosiaalialalla korostuvat usein ongelmat voimavarojen sijaan. Taide antaa voimaa ja saa yksilön löytämään itsestään uusia puolia. Teatteri on taiteen laji, jota voitaisiin hyödyntää paljon nykyistä enemmän työmuotona sosiaalialan toimintaympäristöissä. Se soveltuisi käytettäväksi esimerkiksi kuntouttavassa työtoiminnassa. Tässä työssä painopiste on teatterin ja taidelähtöisten menetelmien voimaannuttavalla ja osallisuutta lisäävällä vaikutuksella. Taide kuuluu kaikille!

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli suunnitella ja toteuttaa kokoillan teatteriesitys Rauman Seudun Työttömät ry:n Avenue-teatterille. Tarkoituksena oli tarjota yhdistyksen jäsenille mielekästä ja tavoitteellista teatteritoimintaa ja samalla

käynnistää uudelleen pitkään uinuvassa tilassa ollut työttömien harrastajateatteri. Toive toiminnan käynnistämisestä oli tullut jäsenistöltä. Tavoitteena oli tarjota onnistumisen kokemuksia teatterin parissa ja elämyksiä turvallisessa yhteisössä ja tätä kautta vahvistaa kunkin osallistujan hyvinvointia ja osallisuutta. Tarkoituksena oli ohjata ryhmän jäseniä kokeilemaan uutta, löytämään piilossa olevia voimavarojaan sekä tuottaa jokaiselle iloa ja virkistystä.

Oma ammatillinen tavoitteeni oli kehittää vuorovaikutus- ja ryhmänohjaustaitojani ja saada arvokasta kokemusta projektin toteuttamisesta alusta loppuun. Osatavoitteena oli valmistaa mahdollisimman hyvä esitys, josta ryhmä ja koko yhdistys voisi olla ylpeä. Ennen kaikkea tavoitteeni oli uskaltaa olla oma itseni ja kohdata ryhmän jäsenet avoimesti ja aidosti ja luoda miellyttävä ilmapiiri, jossa kaikkien olisi hyvä olla.

Toiminnallinen opinnäytetyö on vaihtoehto ammattikorkeakoulun tutkimukselliselle opinnäytetyölle. Se tavoittelee ammatillisessa kentässä käytännön toiminnan ohjeistamista, opastamista, toiminnan järjestämistä tai järjeistämistä. (Vilka & Airaksinen 2003, 9.) Koen olevani käytännönläheinen ja toiminnallinen ihminen, joten toiminnallinen opinnäytetyö sopii minulle hyvin.

Kirjallisen raporttini aluksi kerron opinnäytetyöni taustoista ja tavoitteista sekä esittelen yhteistyökumppanini Rauman Seudun Työttömät ry:n. Työni teoreettisena viitekehyksenä tarkastelen taiteen ja kulttuurin hyvinvointia ja osallisuutta lisäävää vaikutusta sekä sosiokulttuurista innostamista, joista kerron omissa kappaleissaan. Kuvaan kirjallisessa raportissa projektia suunnittelusta toteutukseen ja palautteeseen asti. Lopuksi arvioin ja pohdin opinnäytetyötäni, omaa ammatillista kasvuani sekä prosessia kokonaisuudessaan.

2 YHTEISTYÖKUMPPANINA TYÖTTÖMÄT

Yhteistyökumppani ja toimeksiantaja tässä projektissa oli Rauman Seudun Työttömät ry. Yhdistys on paikallinen kolmannen sektorin sosiaalialan toimija, joka järjestää monipuolista toimintaa työttömille ja vähävaraisille. Avenue-teatteri on yhdistyksessä toimiva harrastajateatteri, jossa ei ole ollut pitkään aikaan aktiivista toimintaa.

Rauman Seudun Työttömät ry on työttömien alueellinen yhdistys. Toimintaluokkaan kuuluu Rauma ja Rauman seutu.

Rauman Seudun Työttömät on tarjonnut toimintaa, työtä ja ohjausta vuodesta 1992. Yhdistys tuottaa monipalvelukeskuksessaan palveluita työttömille ja vähävaraisille

Yhdistys järjestää työttömien toimintakyvyn, työllistymisen edellytysten ja elämänhallinnan edistämiseen toimintaa, neuvontaa sekä virkistystoimintaa.

(Rauman Seudun Työttömät ry 2016.)

Työ on tutkimusten mukaan tärkeä osa yksilön fyysistä, psyykkistä, sosiaalista ja ympäristöllistä elämänlaatua ja hyvinvointia (Airio & Niemelä 2013, 44). Työttömäksi jääminen aiheuttaa ensisijaisesti taloudellisia ongelmia, mutta hyvin usein myös sosiaalisten suhteiden vähenemistä, sosiaalisen aseman heikkenemistä ja ajankäytön ongelmia eli passiivisuutta. (Huhtaniska 2012, 33.)

Osallisuus on yksi hyvän elämän perusedellytyksistä ja se liittyy olennaisesti työntekoon. Ihminen kokee itsensä osaksi yhteiskuntaa, kun hän tekee työtä, harrastaa ja osallistuu. Työttömyys tarkoittaa usein myös osallisuuden menettämistä. (Hiilamo 2014, 82–83.) Osallisuuden menettäminen lisää syrjäytymisen ja yksinäisyyden riskiä. Tunne yhteenkuuluvuudesta heikkenee ja samoin vaikutusmahdollisuudet sekä omiin että ympäristön asioihin huononevat ja tätä kautta yhteiskunnallinen eriarvoisuus lisääntyy. (Nietola 2015.)

Heikki Hiilamon (2014, 84) mukaan pitkäaikaistyöttömien aktivointi olisi haaste, johon tulisi tarttua. Osallistava sosiaaliturva on herättänyt viime vuosina paljon keskustelua. Osallistavalla sosiaaliturvalla voitaisiin ehkäistä työttömyyden kielteisiä vaikutuksia yksilön toimintakykyyn, vahvistaa elämän ja arjen hallintaa, tukea työ- ja toimintakyvyn ylläpitämistä ja ehkäistä syrjäytymistä. Osallistavaa toimintaa pitäisi tarjota yhä useammalle, enemmän ja nopeammin.

Osallistavan sosiaaliturvan toiminta voisi olla vapaamuotoista, työttömien tarpeesta nousevaa ja siitä maksettaisiin myös nimellinen korvaus. Osallistuminen osallistavaan sosiaaliturvan toimintaan olisi vapaaehtoista, ilman sanktiointia ja toiminta ei olisi täysipäiväistä. Toimintaan voisi sisällyttää esimerkiksi itsenäistä opiskelua, huolenpitoa läheisistä, kirjallisia töitä, harrastuspiirejä, talousneuvontaa, vanhusten ulkoiluttamista. (Hiilamo 2014, 84–85.)

3 HYVINVOINTIA TAITEESTA JA KULTTUURISTA!

Hyvinvointi on ihmisen fyysistä, psyykkistä, sosiaalista ja emotionaalista hyvää oloa. Erik Allardtin klassisen määritelmän mukaan hyvinvoinnin ulottuvuudet ovat elintaso, yhteisyyssuhteet ja itsensä toteuttamisen muodot. Taide ja kulttuuri tarjoavat elämyksiä ja tuottavat nautintoa, edistävät yhteisöllisyyden muodostumista, lisäävät elinpiirin viihtyvyyttä ja niillä katsotaan olevan yhteys hyvään koettuun terveyteen. (Malte-Colliard & Lampo 2013, 8.)

Monet tutkimukset, projektit ja käytännön työ ovat todentaneet, että taiteella ja kulttuurilähtöisellä toiminnalla on vaikutuksia terveyteen ja hyvinvointiin. Mini-Suomi terveystutkimus osoitti aikanaan, että aktiivisesti vapaa-ajantoimintaan osallistuvat ihmiset elävät pidempään kuin vähän tai ei lainkaan osallistuvat. Ruotsissa vuosina 1982–1991 kerätty aineisto osoitti että kulttuurin harrastaminen vaikuttaa ihmisen elinajan odotteeseen myönteisemmin kuin esimerkiksi kirkossa tai urheilukilpailussa käynti. Yhdysvalloissa toteutettu tutkimus osoitti, että taideprojektiin aktiivisesti osallistuneet itsenäisesti asuvat 65–100-vuotiaat kävivät vähemmän lääkärissä, käyttivät vähemmän lääkkeitä ja olivat virkeämpiä kuin harvemmin osallistuvat. (Malte-Colliard & Lampo 2013, 8.)

Suomessa käynnistettiin vuosina 2010–2014 Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointi-toimintaohjelma, joka sai alkunsa Matti Vanhasen hallituksen Terveyden edistämisen-politiikkaohjelmasta. Toimintaohjelman tavoitteena oli taata jokaiselle oikeus ja tasa-arvoinen mahdollisuus itse tehdä taidetta, osallistua kulttuuritoimintaan ja että kulttuuriset vaikutukset ihmisen hyvinvointiin tunnustettaisiin yhteiskunnassa poliittisella, hallinnollisella ja rakenteiden tasolla. Keskeiset teemat olivat: kulttuuri osallisuuden, yhteisöllisyyden, arjen toimintojen ja ympäristön edistäjänä; taide ja kulttuuri osana sosiaali- ja terveydenhuoltoa sekä työhyvinvoinnin tukeminen taiteen ja kulttuurin keinoin. Toimintaohjelma on lisännyt tietoisuutta taiteen ja kulttuurin vaikutuksesta hyvinvointiin ja sen myötä myös kulttuurilähtöisten menetelmien käyttö on yleistynyt. Toimintaohjelma on herättänyt myös kansainvälistä kiinnostusta. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2015, 7.)

3.1 Teatterin määritelmää lyhyesti

Teatteri on taidemuoto, joka jäljittelee todellisuutta toimivien ihmisten avulla. Se etenee ajassa ja tapahtuu tässä hetkessä. Esityksellä on tietyt säännöt ja se välittää ja viestii sekä katsojille että tekijöille itselleen jotain. Esitystä valmistessaan tekijä kääntää omat havaintonsa todellisuudesta teatterin kielelle. Teatterin tekijä muuttaa ideansa näyttämöllä toimiviksi ihmisiksi, jotka ovat määrättyssä ajassa ja paikassa vuorovaikutuksessa keskenään. Näyttämöllä nähdään harvoin todellisuuden realismia. Teatterin tekijä luo huomaamattomat säännöt, miten esitystä tulisi lukea. (Leikkonen 2008, 126.)

Teatterin avulla houkutellaan esiin tunteita ja kokemuksia ja näin saadaan aikaan yksilön minää suojaavia kokemuksia. Draamallisen ilmaisun avulla voi tulla esiin asioita, joille on muuten vaikea löytää sanoja tai muotoja. Teatteri tarjoaa välineitä kasvuun, oppimiseen ja omien vahvuuksien tunnistamiseen. Teatteri taiteena herkistää uusiin havaintoihin, saa esiin merkityksellisiä kokemuksia, vahvistaa itsetuntemusta ja voimaannuttaa. Yhteiset kokemukset ryhmässä auttavat jäsentämään todellisuutta monipuolisesti. (Känkänen 2015.)

Taide vaikuttaa ihmiseen myönteisesti. Teatteri on eräänlaista kuvitteluleikkiä, joka voimaannuttaa ja voi antaa ihmiselle avaimen muutokseen. Kaikki osallistujat ovat teatteriprosessissa yhtä merkittävässä roolissa ja ohjaajan rooli perinteisessä tarinallisessa esityksessä on toimia mahdollistajana, katalysaattorina ja kättilönä. Teatteriprojektissa tekijöille tarjoutuu kuluttamisesta ja kaupallisuudesta vapaa tila toimia ja kohdata. (Bardy, Haapalainen, Isotalo & Korhonen 2007, 109–110.)

Perinteinen näyttämötaide pitää esiintyjät ja katsojat erillään toisistaan. Osallistava teatteri ei tapahdu taidekontekstissa vaan esimerkiksi yhteisöissä tai laitoksissa. Se tarjoaa puitteet, jossa voi käsitellä merkityksellisiä asioita sekä vakavasti että leikinomaisesti. Prosessidraama tutkii määrättyä ilmiötä tai osallistujien omaa elämäntilannetta. Keskeistä prosessissa on yhteinen neuvottelu merkityksistä. Teatteriprosessiin osallistuja elää samaan aikaan sekä fiktion

todellisuutta että omaa todellisuuttaan. Käsitellessään fiktiota osallistuja vakoo salaa omia ajatuksiaan ja käsityksiään, jotka jaetaan muiden osallistujien kanssa. (Korhonen 2007, 111–112.)

3.2 Huippukokemus

Tapio Toivanen (2007, 121–122.) on esitellyt käsitteen ”huippukokemus” omassa teatteritaidetta käsittelevässä väitöskirjassaan. Sillä tarkoitetaan tässä yhteydessä teatterin tekemiseen liittyviä henkilökohtaisia onnistumisen elämyksiä. Tunnusmerkkejä huippukokemukselle ovat taiteen tekemiseen liittyvät onnistumiset sekä spontaanit ilon ja riemun tunteet. Huippukokemuksessa tekijä paneutuu ainoastaan siihen, mitä on tekemässä ja häntä motivoi toiminnan tuottama nautinto. Taiteellisesta työskentelystä syntyvä mielihyvä tekee työskentelystä yksilön kannalta merkityksellistä. Parhaimmillaan huippukokemus on syvällinen tila, joka motivoi jatkamaan työskentelyä taiteen parissa.

Taiteen aiheuttamilla huippukokemuksilla voi olla syvällinen ja tietoisuutta muuttava vaikutus. Teatterilähtöiset menetelmät tukevat itseluottamuksen ja itsetuntemuksen kehittymistä ja synnyttävät henkilökohtaisia huippukokemuksia ja niiden avulla syntyy myös uusia käsityksiä itsestä ja omasta osaamisesta. Teatteri tarjoaa myös välineitä käsitellä kokemus- ja tunnetasolla erilaisia minän kasvuun tärkeitä aiheita. Teatterilähtöiset menetelmät voivat toimia muutoksen mahdollistajana. (Toivanen 2007,123.)

4 SOSIONOMI INNOSTAJANA LUOVUUDEN LÄHTEILLÄ

“Innostuksen hulluus on mielestäni parempaa kuin viisauden välinpitämättömyys.”

Anatole France

4.1 Sosiokulttuurinen innostaminen

Sosiokulttuurinen innostaminen käsitteenä ja toimintana on syntynyt Ranskassa toisen maailmansodan jälkeen. Innostamisessa on aina ollut kyse pedagogisesta tiedostamisen, osallistumisen ja sosiaalisen luovuuden liikkeestä. (Kurki 2000, 11.)

Sosiokulttuurista innostamista määritellään monilla tavoilla, mutta kaikkien määritelmien ytimessä on ajatus, että innostaminen on tapa elähdyttää ihmisten herkistymisen ja itsetoteutuksen prosessia. Se herättää ihmisten tietoisuutta, organisoi toimintaa ja saa ihmiset liikkeelle. Sen avulla pyritään parantamaan ihmisten elämänlaatua ja se suuntautuu ihmisten välisen vuorovaikutuksen lisäämiseen, sosiaalisen kommunikaation edistämiseen ja subjekti-subjekti-suhteen kehittämiseen. (Kurki 2000, 19.)

Innostaja ammatillisena tehtävänä toimii sosiaalisten prosessien liikkeelle saat-
tajana ja kollektiivisten voimien katalysaattorina. Innostamisen ydin on humaanisuus ja tavoitteena on ylläpitää ihmisten henkilökohtaista turvallisuutta ja samalla elävöittää yhteisöllistä henkeä ja tunne-elämää. Innostaja on esimerkki, ryhmänjohtaja ja kasvattaja. Innostaminen on luonteeltaan uudistavaa ja edistyk-
sellistä, jossa toiminta lähtee ihmisistä itsestään. (Kurki 2000, 80–81.)

Teatteri on vahva innostamisen väline. Se synnyttää osallistumisen prosesseja ihan erityisellä tavalla. Teatteri tuottaa jaettua kiintymistä, ja iloa, kasvattaa persoonallista vastuuta, auttaa tuottamaan ja ymmärtämään ideoita sekä asettamaan niitä vastakkain. Teatteri luo kommunikaatiota ja teatterin keinoin helpote-

taan ja luodaan kohtaamisia. Teatterissa ihminen kohtaa itsensä, toisen näyttelijän, yleisön, yhteisönsä ja koko maailman. Tekeminen perustuu siihen, että kaikilla uskotaan olevan kyky ilmaisuun. Teatteri on antiikin ajoista lähtien ollut aktiviteetti, joka voi ohjata ihmistä parempaan tietoisuuteen, ymmärtämiseen ja henkiseen kehitykseen, itsearviointiin sekä kriittiseen ajatteluun. (Kurki 2000, 140–141.)

4.2 Luovuuden lähteillä

Sosionomi (AMK) on hyvinvointialan ammattilainen ja kohtaa työssään monenlaisia asiakkaita ja haasteita. Työ vaatii erilaisia taitoja ja työmenetelmiä, jotka perustuvat ammatilliseen osaamiseen, omaan persoonaan ja kommunikaatiotaitoihin. (Nietosvuori 2008, 135)

Toiminnalliset ryhmät ovat käyttökelpoisia sosiaalityön tukena ja niiden avulla tuetaan yksilön toimintakykyä ja voimaantumista. Ryhmät voivat olla harrastuspohjaisia, terapeuttisia tai kasvatuksellisia ja niiden sisältönä voi olla taide, liikunta, käsityöt tai muu yhteistyön sisältö. Toimintakyvyn vahvistaminen, voimavarojen tukeminen sekä osallisuuden kokemukset ovat merkityksellisiä ryhmään osallistuville. (Tanskanen 2015,106.)

Ryhmätoiminnassa pääpaino on yhdessä tekemisessä ja sitä kautta saavutettavassa tekemisen riemussa sekä uskalluksessa etsiä uutta. Taidelähtöisten menetelmien avulla lisätään osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tietäen, että tärkeintä ei ole päämäärä vaan yhdessä kuljettu matka. (Nietosvuori 2008, 136)

Sosionomin työ kohdistuu ihmisten vuorovaikutuksen, sosiaalisen liittymisen, yhteisöllisyyden ja kanssaihmisyyden tukemiseen sekä voimavarojen ja osallisuuden vahvistamiseen. Taito tarkastella asioita sekä yksilöllisestä että yhteiskunnallisesta näkökulmasta sekä kyky tarjota vahvistavia palveluita tarkastelujen pohjalta, on osa ammatillista asiantuntijuutta. Työntekijän oma luovuus on tärkeässä roolissa ja se antaa mahdollisuuden rakentaa ilmaisua ja kommunikointia ja tavoitteena on toisen ihmisen aito ja rehellinen kohtaaminen. Luovien

ja toiminnallisten menetelmien avulla on mahdollista tukea ihmisen jaksamista omassa arjessaan, antaa sisältöä elämään ja herättää aktiivisuutta ja osallisuutta positiivisten tunteiden ja kokemusten kautta. Sosionomin työkaluna on oma persoona ja luovien menetelmien käyttö vaatii omaan itseen panostamista ja uskallusta toimia uudella tavalla. Menetelmien käyttö syventää omaa ammatillista osaamista tiedon, käytännön kokemuksen ja reflektoinnin kautta. (Nietosvuori 2008, 140–141.)

5 MINNE TUULI KYLÄN KULJETTAA -PROJEKTI

5.1 Ideasta suunnitteluun

Rauman Seudun Työttömät ry oli päättänyt käynnistää Avenue-teatterin toiminnan uudelleen pitkän tauon jälkeen. Tarve toiminnan käynnistämisestä oli tullut esiin jäsenistöltä. Yhdistys oli valinnut näytemäksi musiikkikomedian ”Minne tuuli kylän kuljettaa” ja teatteritaustani tunteva toiminnanohjaaja pyysi minua ohjaajaksi tähän projektiin. Suostumukseni jälkeen ohjaajavalinnan vahvisti vielä yhdistyksen hallitus.

Rauman Seudun Työttömien toiminnanohjaaja otti minuun yhteyttä ja sovimme suunnittelupalaverin pidettäväksi 29.maaliskuuta. Kuusi yhdistyksen jäsentä oli ilmoittanut haluavansa mukaan näytelmään. Sovimme, että järjestämme ensimmäisen kokoontumisen kahden viikon päästä ja kutsumme tapaamiseen asiasta kiinnostuneita yhdistyksen jäseniä paikallislehden yhdistyspalstalla, yhdistyksen nettisivuilla sekä suusanallisesti. Valitsimme myös esityspaikan ja päivän ensi-illalle. Sain täyden vapauden ja vastuun suunnitella toimintaa itsenäisesti ja ohjeen raportoida yhdistystä suunnitelmistani. Toiminnanohjaaja oli ensimmäisissä harjoituksissa mukana ja käynnistimme toimintaa yhdessä.

5.2 Suunnittelusta toteutukseen

Ensimmäiseen tapaamiseen työttömien ruokalaan Lokki-talolle saapui kahdeksan innokasta ja jännittyntäkin Avenue-teatterilaista. Aloitimme esittelykierroksella, jossa jokainen kertoi jotain itsestään, kokemuksistaan teatterin parissa ja toivomuksistaan roolin suhteen. Esittelin tietysti myös itseni ja toin esille, että olin myös uuden ja tuntemattoman edessä. Suurimmalla osalla kokemusta teatterin tekemistä oli hyvin vähän tai ei lainkaan, mutta innostusta sitäkin enemmän. Toki mukaan oli tullut muutama kokeneempikin teatterinharrastaja. Paikalle saapuneet ihmiset olivat osittain toisilleen tuttuja, mutta minulle ohjaajana vieraita. Ryhmän ikäjakauma oli tosi laaja. Kaikki osallistujat kuuluivat Rauman Seudun Työttömät ry -yhdistykseen.

Lyhyen esittelykierroksen jälkeen ryhmän jäsenet valitsivat itselleen parin, jonka kanssa esittelivät toinen toisensa improvisoinnin keinoin. Selvää vapautumista ja jännittyneisyyden purkautumista oli ilmassa, varsinkin kun tässä harjoituksessa toisen ominaisuuksien liioittelu tai jopa hienoinen muuntelu oli sallittua. Tutustumisen jälkeen jaoin ryhmäläisille käsikirjoitukset ja luimme yhdessä näytelmän läpi. Teksti osoittautui hauskaksi ja tunnelma ruokalassa oli iloinen. Keräsin osallistujien yhteystiedot ja sovimme seuraavan kokoontumisen viikon päähän. Jokainen sai viedä käsikirjoituksen kotiinsa ja lupasin jakaa roolit seuraavan kerran tavatessamme.

Aloitimme harjoitukset useasti kahvilla ja pullalla. Alusta saakka oli selvää, että yhdistys piti huolta jäsenistään ja tarjosi projektin aikana meille useasti pullakahvit ja paljon muutakin. Toisessa tapaamisessa jaoin näyttelijöille roolit, mikä on aina teatterin tekijöille kiinnostava ja tärkeä vaihe. Luimme näytelmän ”lopullisissa” rooleissa ja ryhmän jäsenet vaikuttivat tyytyväisiltä. Olimme onnistuneet vapauttamaan tunnelman ja tästä olisi hyvä jatkaa. Olimme siis tekemässä musiikkikomediaa hyvällä porukalla ja asenteella.

Kokoonnuimme kolmannella tapaamisella jälleen työttömien ruokalassa. Sillä kertaa, olimme saaneet lisää jäseniä ryhmäämme. Lukuharjoituksen lisäksi teimme analyysiä kustakin roolista, huumoria unohtamatta. Huumori olikin alus-

ta saakka kantava voimavara tässä projektissa ja tässä ryhmässä! Roolianalyysissä jokainen sai vuorollaan kertoa, millaisena oman roolihenkilönsä näkee. Pohdinnan kohteena olivat: minkä ikäinen henkilö on, miltä hän näyttää ja mitä ominaisuuksia hänen luonteeseensa kuuluu. Keskustelu rooleista oli innokasta ja tunnelma oli vapautunut. Harjoituksiin oli aina mukava mennä ja uskoin sen olevan hyvä merkki, etteivät näyttelijät olisi toisinaan malttaneet päättää harjoituksia lainkaan.

Harjoittelimme myös vapunpäivänä. Ryhmä saapui sovitusti paikalle ja jotain sitoutumisesta kertoi se, että ne näyttelijät jotka etukäteen olivat ilmoittaneet olevansa pois tästä harjoituksesta, tulivat sittenkin paikalle. Tuossa harjoituksessa aloimme siirtyä näytelmän lukemisesta varsinaiseen toimintaan eli ryhdyimme improvisoinnin avulla harjoittelemaan kohtauksia toiminnallisiksi.

Tästä alkoi yhteinen matkamme kohti selkeää päämäärää ja tavoitetta, syyskuussa koittavaa ensi-iltaa. Ryhmässä oli erilaisia persoonia ja jokaisella oli oma tarinansa. Kaikki olivat tervetulleita ryhmään ilojensa ja surujensa kanssa ja omien asioiden jakaminen oli mahdollista, jos niin halusi. Keskustelimme usein työttömyydestä ja sen mukanaan tuomista tunteista ja kokemuksista. Taitteen tekemisestä syntyvä avoimuus, luottamus ja yhteenkuuluvaisuuden tunne sai aikaan keskusteluja vaikeistakin aiheista. Pääpaino oli kuitenkin teatteriesityksen valmistamisessa ja itse jouduin ohjaajana toisinaan rankallakin kädellä tekemään rajausta toimenkuvastani.

Askel askeleelta ja harjoitus harjoitukselta näyttelijät vapautuivat ja tulivat rohkeammin esiin ja edistystä tapahtui. Koska olimme tekemässä musiikkikomediaa, tulivat myös lauluharjoitukset osaksi harjoitusaikatauluamme. Kaikki osasivat laulaa ja rohkeus laulamiseen kasvoi yksilöllisesti projektin edetessä. Yksi näyttelijöistä oli ammattimuusikko, mikä oli suuri apu musiikkiharjoitusten käynnistämässä. Rauman kaupunginteatterin kapellimestari tuli avukseni musiikkiasioissa. Hän kävi joitakin kertoja harjoituttamassa laulajia ja teki harjoitusnauhat harjoittelun tueksi. Lopulliseen esitykseen tämä teatterimusiikin ammattilainen teki taustanauhujen lisäksi myös tarvittavat ääni- ja musiikkitehosteet.

5.3 Viestittelyä Messengerissä

Sosiaalisen median hyödyntäminen on nykyaikaa. Me perustimme Messenger-ryhmän Facebookiin asioiden tiedottamista ja tunnelmien jakamista varten. Ryhmän välityksellä näyttelijät viestittivät ohjaajalle, kun olivat sairaana ja sen vuoksi estyneitä tulemaan harjoituksiin. Sairastaminen oli vähäistä koko projektin aikana ja muitakin poissaoloja oli todella vähän. Sen sijaan näyttelijät saattoivat Messenger-ryhmässä ilmaista pettymyksensä, kun ohjaajan muiden töiden vuoksi harjoituksiin tuli pidempi tauko. Ryhmässä pohdittiin myös rooleja ja näyttelijäntyötä sekä omien perheenjäsenten suhtautumista uuteen harrastukseen. Aktiivisimmat ryhmäläiset muistuttelivat toisia lähestyvistä harjoituksista eli yhteisö piti huolta jäsenistään.

5.4 Harjoitusleirillä luonnon helmassa

Heinäkuussa pidimme kahden päivän mittaisen leirin erään työryhmään kuuluvan näyttelijän kesämökillä Rihtniemessä. Saimme mukaamme suuren määrän ruokaa ja tarvikkeita yhdistykseltä. Mökillä oli yöpymismahdollisuus, joten osa ryhmästä jäi sinne yöksi. Harjoitusaikataulu oli tiukka ja tavoitteena oli saada laulut esityskuntoon, harjoitella näytelmää pidemmissä pätkissä ja lopulta kahlata se kokonaan läpi.

Tiukasta aikataulusta (LIITE 3) huolimatta leiri onnistui yli odotusten. Kaikki tekivät tosissaan töitä ja hitsautuivat siinä samassa tiiviiksi porukaksi. Näytelmä edistyi nopeasti tuon leirin aikana ja sääolosuhteetkin olivat lämpimän kesäiset. Kaikki osallistuivat aktiivisesti myös talkootöihin ruoanlaittoon, saunanlämmitykseen ja siivoamiseen. Pidimme leirin lopuksi palautekeskustelun, jossa kaikki tuntuivat olevan samaa mieltä siitä, että nuo kaksi päivää olivat olleet erittäin onnistuneet.

5.5 Viimeiset kaksi kuukautta ennen ensi-iltaa

Ensi-iltaa edeltävät kaksi kuukautta olivat työläät, mutta antoisat. Kun teatteriesitystä valmistetaan kunnianhimoisesti, kasaantuvat paineet erityisesti loppusuoralle. Tämä yllätti monet näyttelijät, jotka olivat tämän tyyppisessä toiminnassa mukana ensimmäistä kertaa. Kaikki olivat kuitenkin sitoutuneita projektiin ja yhteinen halumme oli tehdä hyvä esitys. Pääsimme harjoittelemaan varsinaiseen esitystilaan vasta kuukausi ennen ensi-iltaa ja harjoitusaikaa tuossa tilassa oli vähän. Kellariteatterilla oli tuolloin myös vesivahinko, mikä aiheutti ison putkiremontintarpeen ja se lisäsi haastetta meidän projektiimme. Käyttäjää kellarilla oli runsaasti, minkä vuoksi meillä oli lupa jättää lavasteet paikoilleen vasta ensi-iltaa edeltävänä päivänä.

Valmistimme lavasteita, etsimme ja valmistimme tarpeistoja, yritimme löytää äänimiestä, myimme lippuja, valmistimme tapahtumasivun Facebookiin, otimme mainoskuvia, viimeistelimme puvustusta, suunnittelimme lehdistöinfoa ja mikä tärkeintä valmistimme esitystä. Vaikka yhdistys oli tukena, on harrastajateatterissa lopulta kuitenkin ryhmällä ja ohjaajalla lopullinen vastuu kaikesta.

Loppuvaiheen paineet alkoivat näkyä myös ryhmäläisten välisissä suhteissa. Alun ”kuherruskuukausi” oli ohi ja myös tunteita alkoi toisinaan tulla pintaan, mikä tietysti taiteen tekemisessä väistämättä kuuluu asiaan. Tämä näyttäytyi esimerkiksi puhumattomuutena tai tiuskimisena jollekin toiselle ryhmään kuulvalle. Jotkut ryhmän jäsenistä olivat rohkeampia ja taitavampia ottamaan vaikeita asioita esille kuin toiset. Onneksi pystyimme ryhmän sisällä luottamuksellisesti puhumaan ja purkamaan tunteita turvallisesti.

Kun ryhmässä oli aistittavissa väsymystä, tyytymättömyyttä, kireyttä ja stressiä, toteutimme keksimäni harjoituksen yhden tapaamiskerran aluksi. Harjoituksen nimi oli: Mistä kenkä puristaa? Olin ottanut mukaani kengän, mikä oli avainasemassa tässä harjoituksessa. Asetuimme piiriin ja kenkä kiersi piirissä ryhmäläiseltä toiselle. Kenellä kenkä kulloinkin oli, sai puheenvuoron. Kaikkien muiden tuli olla hiljaa ja keskittyä kuuntelemiseen. Leikin nimen mukaisesti omassa puheenvuorossa piti kertoa, mikä itseä ahdistaa, vaivaa tai hiertää juuri

sillä hetkellä. Toisella kierroksella keskityimme positiivisiin asioihin, eli mitä odotuksia ryhmäläisillä oli projektin suhteen ja mitkä asiat he kokivat erityisen hienoiksi tässä teatteriharrastuksessa.

Harjoitus toimi ja hyvin avoimesti kaikki ryhmäläiset ottivat esiin puhumattomia asioita. Myös tunteet nousivat pintaan ja niiden ilmaiseminen oli turvallista tussa porukassa. Tämän kokemuksen jälkeen tunnelma jälleen vapautui ja kaikille tuli lisää halua ja rohkeutta ottaa esille epäkohtia.

5.6 Media mukana projektissa

Saimme huomiota myös paikallismedialta. Ohjaajana olin haastateltavana paikallisradiossa ja haastattelu esitettiin kahteen otteeseen seuraavana päivänä. Pidimme lehdistötilaisuuden kellariteatterilla 15.9. klo.14 ja paikalle olivat saapuneet toimittajat Länsi-Suomesta ja Satakunnan viikosta. Sosiaalisessa mediassa olimme esillä Facebookissa tapahtumasivun muodossa. Tapahtumasivulla oli kuvaus näytelmästä, valokuvia, esityspäivät, esityspaikka ja yhteystiedot yhdistyksen toimistoon lippuvarauksia varten. Sosiaalisen median kautta ryhmän jäsenillä oli myös mahdollisuus kutsua omia ystäviään tykkäämään tapahtumasta tai osallistumaan siihen. Tapahtumasivulla oli myös katsojilla mahdollisuus kommentoida tai antaa palautetta esityksestä.

5.7 Avenue-teatteri ylpeänä esittää

Odotettu ensi-ilta koitti 24.9.2016 klo.19 Rauman kellariteatterilla. Valmistimme Rami Saarijärven ja Ilkka Malmin kirjoittaman musiikkikomedian: ”Minne Tuuli kylän kuljettaa”. Näyttämöllä esiintyi yhdeksän laulavaa näyttelijää ja lisäksi mukana puuhaili tehosteissa valo/äänimies. Tarina sijoittui 1960-luvulle ja keskiössä oli kyläkauppa, jonka kohtaloa horjutti lahden toiselle puolelle kohoava supermarketti. Kyläläiset kokosivat näytelmässä voimansa yhteen kylän tulevaisuuden pelastamiseksi.

Näyttelijät saapuivat teatterille aina viimeistään tuntia ennen esitystä ja valmistautuivat avaamalla ääntä sekä laittamalla lavasteet ja tarpeistot paikoilleen. He osallistuivat myös tarvittaessa pääsylippujen tarkistukseen ja kahvilippujen myyntiin. Työttömien yhdistyksen vapaaehtoistyöntekijät huolehtivat kahvion pitämisestä väliajalla ja ennen esitystä.

Raumalainen teatteriyleisö löysi tiensä kellariin ja mikä tärkeintä, näyttelijöiden perheenjäsenet ja läheiset kävivät runsain joukoin esitystä katsomassa. Näytöksen jälkeen, näyttelijät jäivät usein yleisölämpioon ottamaan vastaan kiitoksia ja halauksia läheisiltään ja muilta katsojilta. Vastaanotto oli aina hyvin lämmin!

Näytelmää esitettiin yhteensä seitsemän kertaa ja sitä kävi katsomassa lähes kuusisataa katsojaa. Esityksen kesto oli noin puolitoista tuntia. Viimeinen esitys oli 2.10.16 klo.18. Yksi esityksistä oli tilausnäytös, jonka tilaajana oli Palvelumuotoilulla Parempia Palveluita Riskiryhmille -hankkeen Rauman kehittämisosio (LIITE 6).

6 PROJEKTIN ARVIOINTI

Arvioimme projektia pitkin matkaa yhdessä ryhmän ja yhdistyksen työntekijöiden kanssa. Lisäksi suunnittelin ja toteutin palautekyselyn (LIITE 5) ryhmän jäsenille. Saimme myös runsaasti yleisöpalautetta ja arvioin itse projektin onnistumista.

6.1 Ryhmän palautetta

Palautekysely on toiminnallisen opinnäytetyön mittari. Suunnittelin ja toteutin ryhmän jäsenille palautekyselyn (LIITE 5), joka sisälsi kymmenen avointa kysymystä liittyen lähinnä projektiin, ryhmään ja ohjaukseen. Lähetin lomakkeet sähköpostitse 15.10.2016 eli noin kaksi viikkoa esitysten päättymisen jälkeen. Sain vastauksia 10 kappaletta ja sisältö oli monipuolista ja avointa. Esittelen tässä kappaleessa muutamia osallisuuden ja hyvinvointiin liittyviä, palautteista

esille tulleita asioita. Projekti oli tuonut paljon erilaisia positiivisia asioita ryhmäläisten elämään, joista yksi tärkeimmistä tuntui olevan uusien ihmisten kohtaaminen ja ystävien löytäminen

Tämä prosessi toi elämäni ihan uudenlaista ohjelmaa, jota olin kaivannutkin näihin yksinäisiin työttömyyspäiviini

Ihmisiä, iloa, rohkeutta, voittamista, tukea, kipinän teatteriin, kokemuksia, keskustelua...

Minä sain ensimmäinen kokemusta esittää, tapasin hyvä porukka, paransin kielitaitoni

Kaikki olivat sitä mieltä, että jos jonkinlaisia ennako-odotuksia projektin suhteen oli, niin ne myös täyttyivät. Yhdeksän kymmenestä ilmoitti lähtevänsä mahdollisesti mukaan myös uudelleen. Koko ryhmä sai myös kaikilta positiivista palautetta.

En ole koskaan kuulunut sellaiseen ryhmään, joka näin rohkeasti ja uskollisesti pysyi mukana ja antoi osansa. Kukin kykyjensä mukaan.

Ohjaus ja yhdistyksen osuus sai sekä kiitosta että rakentavaa kritiikkiä ryhmän jäseniltä. Ilahduttavaa oli palautteista välittyvä avoimuus ja halu panostaa myös palautteen antamiseen. Omasta ja esityksen onnistumisesta oli sanoma jälleen todella yksimielinen. Moni koki ylittäneensä itsensä ja esityksen onnistumisesta kertoivat jo katsojaluvutkin.

Minä mietin, esitys ollut menestys.

No joka kerta täydet katsomot, ei huono! Muutama jäätyminen, mut ne ei kuitenkaan haitannu. Ihan loistava esitys ja kaikki antoi täydet 100%

Ylitin ja yllätin itteni. Ehkä eka kertaa elämässä uskaltaa sanoa, et olin ylpee itestäni ja saavutuksista....

Palautetta tuli runsaasti, joten sen kaiken analysointi olisi ollut oma aiheensa uudelle opinnäytetyölle. Osa palautteesta oli tarkoitettu minulle henkilökohtaisesti ja hyödynsin sen itselleni tulevia projekteja varten. Luimme palautteet ja keskustelimme niistä myös yhdessä Rauman Seudun Työttömien toiminnanohjaajan kanssa. Palautteiden perusteella totesimme, että projekti oli onnistunut.

6.2 Yleisöpalautetta

Saimme esitysten jälkeen paljon suoraa palautetta ja se oli pelkästään positiivista. Yleisö tuntui nauttivan esityksestä ja jotkut katsojat tulivat katsomoon useammankin kerran. Saimme palautetta lisäksi tekstiviestein ja Facebookin välityksellä. Näyttelijät olivat saaneet myös erityishuomiota esimerkiksi ruoka-kaupassa, kun katsojat olivat tunnistaneet heitä. Heti ensi-illan jälkeen eräs katsoja oli kirjoittanut palautetta myös paikallislehden yleisöosastolle.

Tääl ain vaa marista ja kiukutella, mnää ajatteli laitta jotta positiivistakki väliil.
 Olin katlemas lauvanta avenue teatri näytöst `Minne tuuli kylän kuljettaa`.
 Siit jos mist ni tul hyväl pääl. Ei koska uskois et näyttelijä ol harrastelijo.
 Näytelmä aihekki liippas tätä bäevä. Sujuva rento meno alust loppuhu laulujen kans. Nii ja kirsikkan kakun bääl ol kalastajakaksikko ja varsinki komiasäänine kalastajaLasse. Kyl mnää niin bali nauroi..., ei menny torellakka lauvantailta hukkaha.

Tiatrimuar

(Länsi-Suomi 26.9.2016)

Nyt saa oikein ison kimpun ruusuja Avenue teatterin kaikki näyttelijät & muu henkilökunta. "Minne tuuli kylän kuljettaa" näytelmä oli tosi upee. Näyttelijät erittäin osaavia, musiikin valinnat osunut nappiin, kaikki oli ihan just niinkuin hyvässä teatteriesityksessä kuuluukin olla. Teatterista lähdettyäni mulla oli tosi iloinen fiilis ja taisimpa siin fillarilla "sotkiessani" kotia kohti vetästä muutamaman säkeen yhdestä nimeltämainitsemattomasta ;) biisistäkin. Tällaista lisää KIITOS

(Facebook 2016a. Hyvät ja huonot kokemukset, Rauma)

Oltiin harrastamassa vähän kulttuuria.. Käytiin katsomassa minne tuuli kylän kuljettaa. Voin suositella! Todella hyvä esitys!! :)

Tänään sain ystäväni kanssa kokea jotain sellaista etten ehkä pysty sanoin sitä vielä tai koskaan kuvaamaan <3 Haluan osaltani kiittää ihan jokaista näyttelijää! Olitte ihan huikeita ja se miten olitte saaneet roolihenkilönne elämään, aivan mieletön suoritus <3 Kaikesta välittyi se kuinka sydämellänne olitte mukana, se kosketti ja herkisti!!!! En tiedä olenko koskaan OIKEESTI kokenut tällaista tunnetta edes ammattiteatterin lavalta! Hyvin vahvasti olen sitä mieltä, että TÄN ON VAAN PAKKO JATKUA!!!!!! Kaunis kiitos!!!!!!Ja Sari.... Aivan huikee suoritus!!!!!!

Kiitokset ensi-illasta! Täytyy sanoa, että yllätyin ja vieläpä positiivisesti. Hyvä niin päin...

Oli Upea esitys, huumoria, laulua, naurua ja iloisia ihmisiä . Kiitos kaikille.

Hienosti pelitti näytös! Harrastajien laivakin saavuttaa "onnellisuuden" sataman, kunnon Kipparin ollessa ruorissa ja kuuliainen miehistö ahertaa päämäärän saavuttamiseksi :)

(Facebook 2016b. "Minne tuuli kylän kuljettaa"- tapahtuma)

6.3 Oma arvio

Esitys onnistui yli odotusten. Se valmistui juuri oikeaan aikaan, yleisöpalaute oli ylistävää, kaikki näyttelijät onnistuivat ja katsojamäärä oli paljon odotettua suurempi. Istuin katsomossa joka ainoassa esityksessä ja joka kerralla olin hirmuisen ylpeä kaikista ryhmän jäsenistä. Olin ajatellut, että tämän projektin

tärkein asia olisi yhdessä tekeminen, ei niinkään välttämättä lopputulos. Nyt kuitenkin kävi niin, että saimme aikaan kaupanpäällisiksi vielä ihan loistavan esityksen.

Ryhmän dynamiikka toimi ja kaikille oli oma paikkansa esityksessä ja ryhmässä. Olimme onnistuneet luomaan hyvän ilmapiirin, joka hyväksyi ja kannusti! Huumori oli isossa roolissa harjoitusten ja esitysten aikana ja uskon ryhmähengen välittyneen myös katsojille esitysten myötä. Periaatteena esitystä valmistaessa oli, että jos tehdään niin tehdään kunnolla. Vaikka suurin osa näyttelijöistä oli ensikertalaisia, näin alusta lähtien, että kannustamalla heiltä voisi vaatia paljon. Näin oikein!

Olin ohjaajana myös tyytyväinen omaan suoritukseeni. Annoin kaiken osaamiseni ja heittäydyin tähän tehtävään sataprosenttisesti omana itsenäni. Onnistuin olemaan läsnä, kuuntelemaan, ottamaan vastaan, kohtaamaan ja silti pidin ohjaajana langat käsissäni loppuun asti. Taiteellinen työskentely edellyttää tietynlaista lähelle menemistä ja päästämistä ja erilaiset suojamuurit ja roolit on riisuttava pois. Tämä altistaa myös haavoittuvuudelle, koska tunteita ei voi välttää. Tässä projektissa elin, koin ja tunsin yhdessä ryhmän mukana ja se oli ainoa oikea tie hyvään lopputulokseen. Paras palaute, jonka sain oli: "Sari ei ollut koskaan kenenkään yläpuolella tai norsunluutornissa, vaan ihmisenä ihmisten keskellä."

7 TULOKSIA JA POHDINTAA

Taidelähtöisen toiminnan vaikutusten arviointi, todentaminen ja mittaaminen on vaikeaa. Prosesseille on tyypillistä dynaamisuus, kokemuksellisuus, elämyksellisyys ja tulkinnallisuus. Vaikutukset saattavat tulla esille pitkien aikojen kuluttua ja syy-seuraussuhteita on vaikeaa jäljittää. (Rantala 2013, 90.)

Taidetoiminnalla ei voida vaikuttaa rakenteellisiin ongelmiin, mutta niillä voidaan luoda hyvinvointia yksilölle ja yhteisölle, tehdä asioita näkyväksi asioita ja herättää keskustelua. Kun samantyyppisiä kokemuksia on riittävän paljon, voidaan jo todeta että vaikutukset ovat tiettyntyyppiset. Vaikutukset voivat olla eri yhteisöissä erilaiset ja niille ei voida antaa takuuta. (Rantala 2013,91–92.)

Tässä teatteriprojektissa tulokset osallisuuden, yhteisöllisyyden, voimaantumisen ja hyvinvoinnin toteutumisesta olivat todettavissa. Tästä kertoivat palautteet sekä ryhmään kuuluneilta, että yhdistyksen työntekijöiltä. Näyttelijät olivat palautteen mukaan, solmineet uusia ihmissuhteita, kuuluneet tärkeäksi muodostuneeseen ryhmään, kokeilleet jotain uutta elämässään ja tunteneet iloa osallistumisestaan ja onnistumisestaan. Moni ryhmän jäsenistä totesi, haastateltuani heitä, projektista olleen hyötyä jopa työnhakuun. Eräs näyttelijöistä sanoi, että aikuisena on vaikeaa tutustua uusiin ihmisiin ja tämän projektin myötä hän ja moni muu oli saanut uusia ystäviä. Jotkut vaikutukset tulevat näyttelijöiden mukaan esiin vasta myöhemmin. Yhdistyksen työntekijät olivat kertomansa mukaan vaikuttuneita jäsenistönsä taidoista ja rohkaistumisesta. Teatteri sosiokulttuurisen innostamisen välineenä loi tässäkin tapauksessa kommunikaatiota ja kohtaamisia sekä toi sisältöä ja osallisuutta ihmisten elämään. Innostumista ja voimaantumista tapahtui lähes jokaisen osallistujan kertoman mukaan.

Projekti oli lopulta paljon mittavampi, työläämpi ja haastavampi, kuin osasin odottaa. Yhteistyö Rauman Seudun Työttömien -yhdistyksen ja ryhmän jäsenten kanssa sujui hyvin. Tähän projektiin käytettiin satoja työtunteja, joista suuri osa oli vapaaehtoistyötä. Aikataulullisesti onnistuimme täydellisesti ja muutenkin kaikki palaset loksahelivat paikalleen ajallaan. Yleisö löysi meidät ja

esitykset olivat lähes loppuunmyytyjä, joten taloudellisessa mielessä yhdistys ei myöskään tehnyt tappiota. Onnistunut kokemus oli hyvä aloitus työttömien teatterin uudelle alulle ja yhdistyksen toiminnanjohtaja näytti vihreää valoa teatteritoiminnan jatkumiselle. Tässä projektissa oli kysymys vapaaehtoisesta harrastustoiminnasta, mutta vastaavanlaiselle toiminnalle voisi olla kysyntää kuntouttavan työtönnän tai osallistavan sosiaaliturvan muodossa. Ihastuin Heikki Hiilamon artikkelissaan esille tuomiin ajatuksiin pitkäaikaistyöttömien aktivoinnista ja pystyin näkemään itseni tulevaisuudessa esimerkiksi teatteritoiminnan muodossa aktivointia toteuttamassa.

Kiinnitin opinnäytetyössäni huomiota myös eettisyyteen. Pyysin jo suunnitteluvaiheessa Rauman Seudun Työttömät ry:ltä ja Avenue 2016 toimintaan osallistuvilta luvan saada toteuttaa opinnäytetyöni esityksen valmistamisprosessista. Lisäksi sain yhdistykseltä ja jokaiselta näytelmän valmistamiseen osallistuneelta jäseneltä erikseen luvan käyttää projektissa syntynyttä materiaalia opinnäytetyössäni. Olen myös arvioinut työni rajausta ja materiaalin käytön tarkoituksenmukaisuutta eettisiä periaatteita kunnioittaen. Käytännön toteutuksessa olen pyrkinyt toimimaan luottamuksellisesti ja avoimesti.

Puoli vuotta kestäneeseen projektiin sisältyi monenlaisia vaiheita ja tunteita. Ryhmän sitoutuminen oli ensiluokkaista. Vain yksi näyttelijä jäi pois ryhmästä projektin kestäessä, omien henkilökohtaisten syiden vuoksi. Kaksi viikkoa ennen ensi-iltaa etsin uutta näyttelijää tilalle, jotta saimme toteutettua esityksen suunnitellussa aikataulussa. Tilanne ei ollut helppo, sillä rooli oli iso ja aikaa oli vähän. Koko ryhmä reagoi tapahtuneeseen. Tämäkään ei ollut este, se oli vain haaste, joka ratkesi lopulta parhaalla mahdollisella tavalla. Tilanne sai minut kuitenkin pohtimaan sitä, kuinka mielekäs ja haastava toiminta sekä osallisuus hyvässä yhteisössä sitouttaa ihmisiä paremmin kuin mitkään säännöt tai sanktiot. Näin olisi voinut tapahtua useastikin puolen vuoden aikana. Harjoituksista ei juuri kukaan ollut pois.

Ammatillisesti olen oppinut paljon kohtaamisesta, vuorovaikutuksesta, ryhmän ohjaamisesta, projektin vetämisestä, luottamuksesta, teatterin

voimaannuttavasta vaikutuksesta ja samalla tehnyt reflektiota omista vahvuuksistani ja heikkouksistani. Nämä lahjakkaat ja monitaitoiset ryhmän jäsenet ovat olleet opettajiani. En ollut täydellinen ohjaaja, mutta koen olleeni riittävän hyvä ja osaan ottaa oppia virheistäni. Uskalsin avata keskustelua kipeistä asioista ja ottaa esiin epäkohtia, vaikka helppoa se ei ollut. Olen melko suora puheissani, mutta nyt keräsin toisinaan rohkeutta tarpeettoman kauan. Ymmärsin myös, että kaikkien jatkuva miellyttäminen on täysin mahdotonta. Usko itseen ja tähän ryhmään ei loppunut missään vaiheessa. Olin heittäytynyt matkaan avoimin mielin ja kehitin taitojani pitkin matkaa. Tunsin välillä riittämättömyyttä auttaa ihmisten henkilökohtaisissa haasteissa, kunnes ymmärsin tiukasti rajata tehtäväni koskemaan vain teatteriesityksen ohjaamista. Koin, että roolini ryhmän ohjaajana ja johtajana oli paikoitellen yksinäinen. Sain tukea yhdistykseltä, mutta harjoitustilanteissa olisin toisinaan kaivannut kolleegaa kanssani tunteita ja tunnelmia jakamaan.

Mietin usein puheeksiottamisen vaikeutta. Moni väärinkäsitys voitaisiin välttää, jos vaikeat asiat otettaisiin heti puheeksi. Olen pohtinut paljon myös palautteen antamisen ja vastaanottamisen vaikeutta. Meille suomalaisille on haasteellista ottaa vastaan positiivista palautetta, mutta erityisesti negatiivisen palautteen antaminen ja saaminen on vaikeaa. Vastaanottajan kannalta olennaisinta on tapa, jolla asiat sanotaan. Positiivisella kannustamisella saa hyviä tuloksia, mutta aina se ei pelkästään riitä ja on uskallettava ottaa esiin myös ikäviä asioita.

Yksi huippukohdista tämän opinnäytetyö-prosessin aikana oli tilausnäytös, joka oli osa Palvelumuotoilulla Parempia Palveluja Riskiryhmille –osahankkeen päätöstilaisuutta (LIITE 6). Esitys oli osana tilaisuuden ohjelmaa ja yhdistys vastasi myös tarjoilusta. Tilaisuudessa oli kutsuvieraina lääkäreitä, työvoima-asiantuntijoita, sosiaalialan työntekijöitä, kuntouttavan työtoiminnan ohjaajia ja muita hankkeen yhteistyökumppaneita. Tämän esityksen jälkeen oli asiantuntijoiden kesken, työttömien toiminnajohtajan kertoman mukaan, herännyt keskustelua teatteritoiminnan merkityksestä yksilöille. Esityksen valmistaminen ja esiintyminen olivat selvästi antaneet monille rohkeutta ja itsevarmuutta ja he olivat näyttämöllä ”kuin kotonaan”. Se välittyi katsomoon.

Silloin tiesin, että tavoitteet osallisuuden ja hyvinvoinnin vahvistamisesta teatterin keinoin ovat täyttyneet. Me olimme pystyneet osoittamaan, että teatterin taika oli toiminut. Näiden ihmisten piilossa olleet voimavarat olivat tulleet esiin. Tämän esityksen jälkeen olin erityisen ylpeä ryhmästäni.

Viimeinen esitys aiheutti haikeutta ja luopuminen tuntui vaikealta. Tästä tehtävästä oli tullut paljon enemmän kuin työ tai opinnäytetyö, se oli hetkellisesti täyttänyt ison osan elämästäni. Tästä ryhmästä oli tullut meidän oma pieni "teatteriperhe". Olin saanut toteuttaa tässä tehtävässä omaa unelmaani ja meidän yhteistä unelmaamme näiden ihmisten kanssa.

LÄHTEET

- Airio, I. & Niemelä, M.(2013). Työmarkkinatuen saajien koettu terveys ja toimeentulo. Teoksessa M.Niemelä & J.Saari (toim.) *Huono-osaisten hyvinvointi Suomessa*. Helsinki: Kelan tutkimusosasto, 44–61.
- Bardy,M., Haapalainen R., Isotalo, M.& Korhonen, P. (toim).(2007) *Taide keskellä elämää*. Helsinki: Like: Kiasma.
- Diakonia-ammattikorkeakoulu (2010). *Kohti tutkivaa ammattikäytäntöä*. (Opas Diakonia-ammattikorkeakoulun opinnäytetöitä varten. C, Katsauksia ja aineistoja 17). Saatavilla 3.10.2016
<http://www.diak.fi/opiskelu/opinnaytetyo/Documents/Kohti%20tutkivaa%20ammattikäytäntöä.pdf>.
- Facebook (2016a). Hyvät ja huonot kokemukset, Rauma. Saatavilla 3.10.2016
<https://www.facebook.com/>
- Facebook (2016b). ”Minne tuuli kylän kuljettaa”- tapahtuma. Saatavilla 3.10.2016. <https://www.facebook.com/>
- Hiilamo,H. (2014). Voisiko osallistava sosiaaliturva lisätä osallisuutta? *Yhteiskuntapolitiikka* 79, 1/2014, 82–86.
- Huhtaniska, L.(2012). *Pitkäaikaistyöttömien taloudellinen selviytyminen*. (Opinnäytetyö. Kemi:Kemi-Tornion Ammattikorkeakoulu). Saatavilla 3.10.2016
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/39845/Huhtaniska_Laura.pdf?sequence=
- Korhonen, P.(2007). Osallistava teatteri- omien ajatusten vakoilua.Teoksessa M.Bardy,,R.Haapalainen, M.Isotalo,P. Korhonen.(toim.) *Taide keskellä elämää*. Helsinki: Like: Kiasma, 111–113.
- Kurki, L. (2000). *Sosiokulttuurinen innostaminen: Muutoksen pedagogiikka*.Tampere vastapaino.
- Känkänen P. (2015). Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Taidelähtöiset menetelmät. Saatavilla 24.11.2016. https://www.thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tyon_tueksi/menetelmat/taidelahtoiset_menetelmat

- Leikkonen, J. (2008). Miten ajatella teatteriksi? Teatteriesityksen kieli ja kielioppi-lyhyt oppimäärä. Teoksessa P. Korhonen & R. Airaksinen (2008). *Hyvä hankaus: Teatterilähtöiset menetelmät oppimisen ja osallisuuden mahdollisuuksina* ([2. p.]). Helsinki: Draamatyö, 126–131.
- Länsi-Suomi 26.9.2016. Tekstaritalikko.
- Malte-Colliard, K., Lampo, M., & Lyly, S. (2013). *Voimaa taiteesta: Malleja taiteen soveltamiseen hyvinvointialalla*. Tampere: Tampereen yliopisto, Tutkivan teatterityön keskus.
- Niemelä, M., & Saari, J. (2013). *Huono-osaisten hyvinvointi Suomessa*. Helsinki: Kelan tutkimusosasto.
- Nietola, V. (2015). Lehtori Vuokko Nietolan luento Diakonia-ammattikorkeakoulussa Porissa 28.8.2015.
- Nietosvuori, L. (2008). Luovat ja toiminnalliset menetelmät sosionomin työssä. Teoksessa L. Viinamäki (2008). *14 puheenvuoroa sosionomien (AMK) asemasta Suomen hyvinvointiasiantuntijajärjestelmässä*. Kemi: Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu, 135–141.
- Rantala, P. (2013). Taidelähtöinen toiminta katalysaattorina ja näkyväksi tekijänä. Teoksessa S. Jansson & P. Rantala (2013). *Taiteesta toiseen: Taidelähtöisten menetelmien vaikutuksia*. [Rovaniemi]: Lapin yliopisto, 74–95.
- Rauman Seudun Työttömät ry. (2016). Yhdistys. Saatavilla 24.11.2016 <http://www.raumantyottomat.com/yhdistys/>
- Sosiaali- ja terveysministeriö (2015). *Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia. Toimintaohjelman 2010-2014 loppuraportti*. Saatavilla 24.11.2016. http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/70355/URN_ISBN_978-952-00-3578-5.pdf?sequence=1
- Tanskanen, S. (2015). Toiminnalliset työtavat sosiaalialalla. Teoksessa P. Helminen, P. Näkki, & T. Sayed (2015). *Asiakastyön menetelmiä sosiaalialalla* (1. p.). Helsinki: Edita. 105–127.
- Toivanen, T. (2007). Huippukokemus. Teoksessa M. Bardy, R. Haapalainen, M. Isotalo & P. Korhonen (toim). *Taide kesellä elämää*. Helsinki: Like: Kiasma, 121–126.

Vilkkä, H. & Airaksinen, T. (2003). Johdanto. Teoksessa H.Vilkkä, &
T.Airaksinen (2003). *Toiminnallinen opinnäytetyö*. Helsinki: Tammi.

LIITTEET

LIITE 1. Lehtijuttu Satakunnan viikko 21.9.16

Avenue-teatteri herää henkiin musiikkikomedialla

Satakunnan viikko
21.9.16

MARJA-RIITTA OVASKA

RAUMAN SEUDUN työttömi- en yhdistyksen harrasteteatteri Avenue on vuosikausien tauon jälkeen herätetty taas henkiin.

Toimintaa omalta osaltaan pyörittävä **Irene Rasila** on panoksellaan ollut keskeisessä roolissa musiikki- näytelmän rakentamisessa ja teatteriharrastuksen toiminnan elvyttäjänä.

Noin puoleltoista tunnin mittainen musiikkikomedialla *Minne tuuli kylän kuljettaa* sijoittuu 1960-luvulle.

TAPAHTUMIEN KESKIÖSSÄ on jo lähes puoli vuosisataa toiminnassa ollut kyläkauppa, jonka tulevaisuutta varjostaa järven toiselle puolelle kohonnut supermarketi, jota johtaa kylään tullut häikäilemätön kauppias.

Kyläläisillä on usko siihen, että yhdestä kesästä vielä selvitään, mutta tulevaisuus alkaa pelottaa.

Koulun talonmiehen **Katri-Helenan** fanitus lipsahtaa vahvasti jonkinlaisen hysterialan puolelle ja kalastajakaksikko saa edelleen odottaa Pietarin kalansaalistaan näytelmässä.

Kylän posteljooni jakelee kirjeitä sinne sun tänne, joten sekamielisoppa alkaa olla keitetty. Kaiken tämän vouhoutuksen ja sähläämisen keskeltä löytyy kuitenkin yksi rohkea henkilö, joka tekee kylän tulevaisuuden kannalta ratkaisevan liikkeen.

NÄYTELMÄN OVAT käsikirjoittaneet **Rami Saarijärvi** ja **Ilkka Malmi**. Ohjauksesta vastaa **Sari Suominen**. Musiikin sovitukset ja taustanauhointus ovat Rauman Kaupunginteatterin kapellimestari **Perttu Suomisen** käsialaa.

– On ollut todella hieno kevät. Harjoitukset ovat sujuneet hyvin ja voin sanoa, että olen todella ylpeä tästä porukasta, hehkuttaa Irene Rasila.

Ohjaajana toimiva teatterin sekatyöläinen Sari Suo-

Kyläkauppiaan (Elsa Keinonen) roolissa nähdään Ulla Mannelin (vas.). Häntä auttaa kaupan pidossa (Frida-sisko) Anne Perttula.

minen toteaa, että näytteleminen on todella voimaannuttava asia hankalissakin elämän tilanteissa.

– Teatterin tekemisessä kaikki ovat samalla viivalla. Harjoitusten lomassa on juteltu paljon ja tutustuttu. Ryhmässä on mukana myös vasta-alkajia, jotka ovat kehittyneet mukavasti. Näytelmässä on maalaisromantiikkaa ja huumoria,

joten se sopii koko perheen teatterielämäyksi, toteaa Suominen.

Hän opiskelee parhailaan sosionomiksi. Näytelmän ohjaus on osa opintoja ja toimii oppinäytetyönä.

NÄYTELMÄÄ ESITETÄÄN kuusi kertaa. Ensi-ilta on Kellariteatterissa Pursikadulla lauantaina 24. syyskuuta kello 19 alkaen.

Minne tuuli kylän kuljettaa-näytelmän roolitus:

Elsa Keinonen – Ulla Mannelin
Ruuatana – Jari Heinonen
Talonmies Tuhteri – Teemu Laulajainen
Frida-sisko – Anne Perttula
Opettaja Huovila – Sari Sandberg
Kalastaja Lasse – Mika Mäenpää
Kalastaja Pertti – Jaana Helander
Posteljooni Kyttälä – Jonna Puputti
Rouva Pettersson – Elena Jantunen
Valo- ja äänimies Sami Lahti

Hulvattoman musiikinäytelmän ohjauksesta vastaa Sari Suominen.

LIITE 2. Esityksen juliste

AVENUE -TEATTERI
ESITTÄÄ:

Minne tuuli kylän kuljettaa

Ohjaus
Sari Suominen

Käsikirjoitus
Rami Saarijärvi
Iikka Malmi

Musiikin sovitukset ja taustanauhat
Rauman Kaupunginteatterin
kapellimestari Perttu Suominen

Juliste ja käsiohjelma
Jonna Puputti

Esitysoikeudet:
Suomen Näytelmäkirjailijat ja Käsikirjoittajat

Esitykset Kellariteatterissa
Pursikatu 4

pvm 24.09.2016 klo 19
pvm 25.09.2016 klo 15 & 18
pvm 01.10.2016 klo 19
pvm 02.10.2016 klo 15 & 18

Liput: 10 €

Lippuvaraukset ja tiedustelut:
Rauman Seudun Työttömät ry
02-8224 206 tai
toimisto@raumantytottomat.com

MUSIIKKI-KOMEDIA

LIITE 3. Leiriohjelma

OHJELMA AVENUEN "KORKEAN PAIKAN LEIRILLE"

Su 24.7.

Klo.11 Lähtö työttömien edestä & asettuminen paikan päälle

Klo. 12 treenit, eka puolisko kahteen kertaan lauluineen

Klo. 15-16 ruokatauko

Klo. 16 musatreeni torikeikkaa varten, Perttu tulee

Klo.17 toka puolisko kahteen kertaan lauluineen

n.klo.20 saunaa, uintia, grillaamista, vapaata seurustelua.....

Ma 25.7.

Klo.9 aamupala

Klo.10 pientä lämmittelyä & läpimeno

Klo.13 ruoka

Klo.14 jälkien siivoilua, tarpeellista löpinää & kotiin lähtö

(Avenue 2016)

LIITE 4. Lehtijuttu Raumalainen 28.9.16

Sari Sandberg ja Ulla Mannelin "Minne tuuli kylän kuljettaa" -näytelmässä. KUVA: Juha Sinisalo

"Minne tuuli kylän kuljettaa" esitetään vielä kolmesti

Hiljaiselostaan herännyt työttömien yhdistyksen Avenue-teatteri esittää parhaillaan kellariteatterissa 1960-luvulle sijoittuvaa musiikkikomedialla *Minne tuuli kylän kuljettaa*.

Länsi-Suomen arvioissa kiiteltiin sitä, että harrastajanäyttelijät ovat lavalla kuin kotonaan. Myös teatterilaisten laulutaito sai kehuja.

Sari Suomisen ohjaaman esityksen keskiössä on pieni kyläkauppa, jonka tulevaisuutta uhkaa lahden toiselle puolelle kohonnut supermarket.

Musiikin esitykseen on sovittanut ja taustanauhat tehnyt kaupunginteatterin kapellimestari **Perttu Suominen**.

Näytelmästä on vielä näytökset kellariteatterissa ensi viikonloppuna 1.10. kello 19 ja 2.10. kello 15 ja 18.

LIITE 5. Palautekysely ryhmän jäsenille

PALAUTEKYSELY AVENUE-TEATTERILAISILLE

1. Mitä ”Minne tuuli kylän kuljettaa” esityksen valmistamisprosessi toi elämääsi?
2. Mistä sait idean lähteä Avenue- teatteriin mukaan?
3. Vastasiko projekti odotuksiasi?
4. Lähtisitkö uudestaan mukaan?
5. Mitä mieltä olet ryhmästämmme?
6. Mitä mieltä olet ohjauksesta?
7. Mitä mieltä olet Rauman Seudun työttömät ry:n osuudesta projektissa?
8. Oma mielipiteesi esityksen onnistumisesta?
9. Mielipiteesi omasta onnistumisestasi?
10. Muita terveisiä ohjaajalle?

LIITE 6. Kutsu PPPR-hankkeen päätöstilaisuuteen

KUTSU

Kolmevuotinen Palvelumuotoilulla parempia palveluja riskiryhmille (PPPR) -hankkeen Rauman kehittämisosio päättyy tämän vuoden lopussa.

Ystävällisesti kutsumme Teidät **30.9.2016** iltapäivällä Rauman kellari-teatteriin (Pursikatu 4) keskustelemaan kaffen ja paakelssin kera sosiaalisesta kuntoutuksesta osana mielenterveyspalveluja. Samalla nautitaan Avenue-teatterin esityksestä Minne tuuli kylän kuljettaa.

Paikkoja teatterissa on rajoitetusti, joten sitovat ilmoittautumiset mahdollisimman pian (viimeistään 21.9.2016) Toimintakeskus Merituuleen: sanna.kenttala@rauma.fi

Huomaathan ilmoittaa myös ruokarajoitukset.

Ohjelma 30.9.2016:

12.00 alkaen	Pystökaffe ja keskustelua
13.00	Tervehdyssanat, vs sosiaali- ja terveysjohtaja Marja-Leena Alho
13.15–n.14.30	Avenue -teatteri: Minne tuuli kylän kuljettaa

LIITE 7. Lehtijuttu Länsi-Suomi 17.9.16

Minne tuuli kylän kuljettaa on musiikillinen maalaiskomedia, jonka rooleissa näyttelevät muun muassa Anne Perttula ja Teemu Laulajainen.

Pitkä näytelmä vuosien tauon jälkeen

Työttömien yhdistyksen Avenue-teatteri esittää kellariteatterissa maaseudulle sijoittuvaa musiikkikomediana.

» Rauma
MAARIT ANTILA, LÄNSI-SUOMI

Kellariteatterin näyttämölle on rakentunut 1960-luvun maalaismiljö. Musiikkikomediasa *Minne tuuli kylän kuljettaa* tapahtumien keskiössä on kyläkauppa, jonka tulevaisuutta uhkaa vastarannalle nouseva uusi supermarket. Vaakalaudalla on myös koulu. Kauppuopiota pitää tomera Elsa, joka saa kesäapulaisekseen Ruotsissa asuvan Frida-siskonsa.

Rauman Seudun Työttömien harrastajateatteriryhmä Avenue on monen vuoden tauon jälkeen valmistanut kokoillan esityksen. **Rami Saarijärven** ja **Ilkka Malmin** käsikirjoittaman hyväntuulisen musiikinäytelmän ohjaa **Sari Suominen**.

Hyvän tuulen teksti

Teatteritoiminta elpyi jo viime vuonna Lokki-talossa esitetyllä *Kohti tulevaisuutta* -pienoisnäytelmällä. Suunnitelmassa oli jo tuolloin tehdä seuraavaksi kokopitkä näytelmä.

– Humoristinen ja synkistelemätön teksti sopii hyvin tälle ryhmälle. Esityksessä on paljon musiikkia ja meillä on monta hyvää laulajaa, Suominen sanoo.
Moni yhdeksän hengen näy-

telmäporukasta on silti ensimmäistä kertaa näyttämöllä. Ryhmä aloitti harjoittelun keväällä ja se on ohjaajan mukaan hitsautunut pieneksi, tiiviiksi teatteriperheeksi.

– Kehitys on kaikkien kohdalla ollut valtava, Suominen kiittelee.

Tauon jälkeen teatteriin

Ulla Mannelin esittää kylän sydäntä, kyläkauppia Elsa, jota hän kuvailee vahvataitoiseksi naiseksi.

Nuoruudessaan paljon näytelmistä harrastaneella Mannelinilla on ollut harrastuksensa kymmenen vuoden tauko.

– Olin jo viime syksynä mukana pienoisenäytelmässä. Se menikin kivasti. Sen jälkeen mietin kansalaisopistoa, mutta ilmoittauduin sitten kuitenkin tänne, kun olen yhdistyksen jäsen, Mannelin kertoo.

Näytelmän värikkäiseen henkilögalleriaan lukeutuvat myös muun muassa näytelmän konna, supermarket-yrittäjä Ruutana (**Jari Heinonen**), talonmies Tuhteri (**Teemu Laulajainen**) ja kalastajat Lasse (**Mika Mäenpää**) ja Pertti (**Jaana Helander**). Kaikkiaan mukana on 9 näyttelijää.

Musiikin sovitukselta sekä taustanauhoista on vastannut

TÄSTÄ ON KYSE

AVENUE-TEATTERI

- » Perustettiin vuonna 1994
- » Ensimmäinen ensi-ilta Jukka Mäkisen näytelmä *Traktorilla taivaaseen*, ohjaus Juha Lehtola.
- » Esitettynä näytelmiä mm. Anna Ihaa, rakkaani, musikaali *Rentun Ruusu* ja *Kadonneet korvakorut*.
- » Ohjaajina mm. Petri Alén, Salla-Riikka Vestlund ja Jarmo Koski.

kaupunginteatterin kapellimestari **Perttu Suominen**.

Näytelmän tuottaa työttömien yhdistys.

– Talkootyöllä on ollut suuri osuusnäytelmän toteuttamisessa, yhdistyksen puheenjohtaja **Ilse Vauhkonen** kiittelee.

» Humoristinen ja synkistelemätön teksti sopii hyvin tälle ryhmälle.

OHJAAJA SARI SUOMINEN

» Näytelmän ensi-ilta on kellariteatterissa 24.9.

LS 27.9.2016

Välitön musiikkikomedialla

Juha Sinisalo

TEATTERI

MINNE TUULI KYLÄN
KULJETTAA
Käsikirjoitus: Rami Saarijärvi /
Ilkka Malmi
Ohjaus: Sari Suominen
Musikin sovitus ja
taustanauhat: Perttu
Suominen
Äänten ja valojen ajo: Sami
Lahti
Rooleissa: Jari Heinonen,
Jaana Helander, Elena
Juntunen, Teemu Laulajainen,
Ulla Mannelin, Mika Mäenpää,
Anna Perttula, Jonna Puputti,
Sari Sandberg
Avenue-teatteri Rauman
kellariteatterissa 25.9.

Ulla Mannelin (vas.) näyttää hyvätuulisessa musiikkikomedialla kyläkauppias Elsa. Anne Perttula on hänen Frida-siskonsa.

Rami Saarijärven ja Ilkka Malmin vain kaksi vuotta vanhasta musiikinäytelmästä *Minne tuuli kylän kuljettaa* on ehtinyt tulla melkoinen kesäteatterimenestys.

Nyt 60-luvulle sijoittuvaa tarinaa kertoo Rauman Työttömät ry:n harrastajateatteri Avenue. Komedialla onnistuu välittömyydessään.

Lavastuksena nähdään pienen kyläkaupan tiski, kylänraittia ja puucee. Rekvisiittana ovat posteljoonin polkupyörä ja koulun talonmiehen pappamopo. Silti lavalla ei ole ahdasta, vaan kaikki yhdeksän näyttelijää mahtuvat samaankin kohtaukseen.

Ja se täytyy sanoa, että näyttelijät ovat lavalla kuin kotonaan.

Ensimmäinen näytös alkaa näytelmän nimikappaleen kuvituksella. *Minne tuuli kuljettaa* soi naisäänen laulamana nauhalta ja **Teemu Laulajainen** näyttää naislaulajaa, jota toiset näyttelijät säestävät tapu-

tuksillaan.

Vaikka idea onkin hauskuuttaa, laulamisen näyttelemine alkajaisiksi hämmensi. Jäin miettimään, tulisiko eläviäkin esityksiä.

Onneksi heti seuraa *Kesäkadun* live-versio. Laulua tulkitsee Supermarketin rehvakas omistaja **Jari Heinonen**. Hän tulee tapaamaan kyläkauppaa kolmannessa polvessa pyörittävää (**Ulla Mannelin**) jota hirvittävät uuden tien rakennussuunnitelmat.

Avenue-teatterissa on monta vahvaa laulajaa. Kun näyttää siltä, että kylä on saamassa kuoliniskun, kuullaan upea tulkinta *Vanhan myllyn tarusta*. Siinä kolmikko Ulla Mannelin, **Anna Perttula** ja **Sari Sandberg** laulaa äänissä.

Yhtaikaa poliittisen kamppai-

lun kanssa, näytelmässä myös rakastutaan, eikä se ole pelkkä sivujuonne. Teemu Laulajainen talonmiehenä ja Elsan Frida-sisko, Anna Perttula, tekevät vilpittömän uskottavat roolityöt nuorena parina.

Mika Mäenpää ja **Jaana Helander** onnistuvat kalastajarooleissaan erinomaisesti. Puhtaat huumoripätkät naurottavat takuuvarmasti. **Jonna Puputti** postinkantajana ja **Sari Sandberg** kyläkoulun opettajana ovat tyyppilyissä rooleissaan sympaattisia.

Sari Suominen ohjauksessa Teemu Laulajainen ja Jari Heinonen ovat harjoitelleet taidokkaan hidastetun kohtauksen. Lopputulos on kuin tanssia.

KATJA VALMUNEN